

Posudek na disertační práci

Mgr. Aleše Kubeczky
Sociální kritika v pojetí Michaela Walzera
(Spor liberalismu a komunitarismu)

Ústav politologie, Filozofická fakulta, Univerzita Karlova v Praze

Aleš Kubeczka ve své disertační práci zpracovává pojetí sociální kritiky, které v rámci diskusí mezi liberalismem a komunitarismem vypracoval významný americký sociální a politický filosof Michael Walzer. Navazuje zejména na Walzerovu práci *Sociální kritika a interpretace*, jejíž český překlad nedávno vyvolal zájem o Walzerovu analýzu tohoto tématu. Walzerovu koncepci sociální kritiky rozebírá vzhledem k důležitým motivům s ní spjatých: hermeneutika, interpretace, pospolitost a tolerance.

Disertační práce je členěna následujícím způsobem. Autor disertace nejprve uvádí danou problematiku vzhledem k Walzerovým textům, jež ve své práci analyzuje, a poté, v první kapitole, načrtává roli díla Michaela Walzera v diskusí mezi liberalismem a komunitarismem. Správně zdůrazňuje, že Walzer není zásadní kritik liberalismu, ale spíše autor, jež se komunitaristickým způsobem pokouší liberalismus redefinovat a korigovat, což v jeho případě znamená obhajovat vybraná liberální témata svojí partikularistickou reinterpretací. V této souvislosti Kubeczka v návaznosti na Seylu Benhabib hovoří o participacionistickém komunitarismu a v souvislosti s Mulhallovým a Swiftovým členěním témat komunitarismu o Walzerově zájmu o nové pojetí univerzalizmu.

Ve druhé kapitole autor disertace rekonstruuje hlavní motivy Walzerovy koncepce sociální kritiky v souladu s Walzerovým výkladem tohoto tématu v jeho knize *Sociální kritika a interpretace*, tj. v rámci Walzerova pojetí tří cest sociální kritiky: odhalování, vynalézání, interpretace. Kubeczka tyto tři cesty nejen shrnuje, ale také ukazuje jejich meze pomocí konceptuálního vymezení hlavních pojmů, jež tyto tři cesty definují. Přitom nezapomíná na vztah politického myšlení k praxi, který Walzer hájí před čistě teoretickým přístupem k problému.

Kubeczka objasňuje, že Walzerovo pojetí adekvátního sociálního kritika spočívá především v koncepci role, kterou kritik realizuje prostřednictvím imanentní, situované kritiky, jež zaujímá určité stanovisko z perspektivy hodnot kritizované pospolitosti či

společnosti. Kritik předkládá své interpretace jako určité měřítko pro hodnocení jednání jedinců, skupin jedinců a institucí daného politického společenství. Kubeczka zároveň ukazuje limity Walzerovy kritiky metody vynalézání a otevírá problematiku kritiky jako hermeneutické interpretace. Tento přístup Kubeczkovi následně dovoluje tematizovat nejen imanentní kritiku, ale také kritiku pospolitostí, jichž kritik není součástí.

Autor disertace rozebírá vztah témat moci, historie a členství vzhledem ke kritice. Poukazuje na význam interpretativní kritiky a na roli sdílených významů. Oddílem disertační práce je také rozbor tolerance, morálního minimalismu a maximalismu a multikulturalismu. Z analýzy je patrné, že si Kubeczka uvědomuje, že různé režimy tolerance a interkulturního soužití jsou v současné globální době důležitou oblastí zkoumání. V této souvislosti zkoumá rovněž významné téma přežití či dokonce vzkvétání kultury vzhledem k Taylorovu pojetí politiky uznání a ke koncepcím dalších autorů.

V závěru práce se autor disertace zamýšlí nad vztahem Walzerovy teorie spravedlnosti, jež je formulována v rámci národního státu, k potenciální teorii globální spravedlnosti, jež by z Walzerovy teorie mohla vyplývat. Kubeczka si je vědom národních mezí Walzerovy teorie, zároveň však – ovšem citlivě k Walzerově teorii – s aktualizacním nárokem poznamenává, že si lidé v současné globální době stále více uvědomují, že v určitých otázkách sdílejí trajektorie svých životů v globálním měřítku.

Aleš Kubeczka svojí disertační prací dosvědčil, že je schopen kvalitně zpracovat vybrané téma Walzerovy sociální kritiky a s ním spjaté další texty v české i zahraniční literatuře. Je patrné, že téma komplexně zmapoval. Zřejmá je jeho schopnost vyjadřování v českém jazyce a také schopnost uvádění získaných zdrojů v myšlenkově strukturovaný a koncepčně uspořádaný rámec. Jeho práce naplňuje požadavky kladené na disertační práci. Práci považují za velmi dobře zpracovanou a doporučují ji k obhajobě.

V Praze, 15. srpna 2009

PhDr. Marek Hrubec, PhD.

Centrum globálních studií AV ČR a FF UK